

STYRESAK

GÅR TIL: Styremedlemmer
FØRETAK: Helse Førde HF

DATO: 20.01.2021
SAKSHANDSAMAR: Kjell Inge Solhaug
SAKA GJELD: **Nye Førde sjukehus**

ARKIVSAK: 2020/1992

STYRET:
Styret i Helse Førde HF

MØTEDATO:
29.01.2021

STYRESAK:
008/2021

FORSLAG TIL VEDTAK

1. Nye Førde sjukehus skal gjennomførast innanfor ei total kostnadsramme på 1,873 milliardar i 2020-kroner.
2. Styret gjev administrerande direktør fullmakt til å signere kontrakt for gjennomføring av Livabygget i åtte etasjar og Svana 1.
3. Styret ber administrerande direktør legge fram ny sak for styret før oppstart av delprosjekt Svana 2 og Svana 3.
4. Det skal utarbeidast ein reduksjonsplan på 70 millionar dersom Helse Førde ikkje har berevne til heile investeringa.
5. Styret ber administrerande direktør finne løysingar for Svana 4 innanfor dei årlege drifts- og vedlikehaldsbudsjetta.
6. Den totale kostnadsramma på 1873 millionar i 2020-kroner vert send over til Helse Vest for endeleg handsaming.

Oppsummering

I styremøte 23. mars 2020 var det vedteke å arbeide vidare med Livabygget i åtte etasjar, og det var lagt til grunn eit kostnads mål på 1,803 milliardar i 2020-kroner. Det vart i mai 2020 gjennomført ein forenkla KSK (ekstern kvalitetssikring av konseptval). Den uavhengige KSK-vurderinga konkluderte med at Livabygget i åtte etasjar er eit betre prosjekt enn løysinga frå forprosjektet. Prosjektet gjev låg risiko, auka fleksibilitet og høg kvalitet for pasientar og tilsette. Helse Førde har bereevne for eit prosjekt på 1,803 milliardar.

Prosjektet er vidareutvikla og optimalisert gjennom samhandlingsprosess med grupperinga til Veidekke. Løysinga fekk brei støtte frå driftsorganisasjonen i ein evalueringsprosess 7. desember.

Det har ikkje vore råd å nå kostnads målet som styret definerte 23. mars 2020. Samlinga 7. desember syner at prosjekt Nye Førde sjukehus må ha ei ramme på 1803+70 millionar for å oppfylle driftskonseptane og realisere nødvendige kvalitative og økonomiske gevinstar.

Tilbodet frå Veidekke ligg til grunn for kostnadsramma på 1,873 milliardar 2020-kroner. Det er gjennomført uavhengig revisjon av kostnadsnivå i tilbodet, og ei omfattande prissamanlikning med andre sjukehusprosjekt. Konklusjonen er at tilbodet frå Veidekke er konkurransedyktig prisa, og administrerande direktør rår til å slutføre kontraktstingingar med Veidekke.

Hausten 2020 var anskaffinga klagt inn for KOFA (Klagenemnda for offentlege anskaffingar). Løysingar og kostnader som no ligg inne i prosjektet, er i samsvar med dei opplysningane som Helse Førde sende KOFA hausten 2020. Administrerande direktør meiner Helse Førde har ei gyldig anskaffing for å signere kontrakt med Veidekke på Livabygget i åtte etasjar, slik tilbodet no ligg føre.

Fakta

Forprosjektet for nye Førde sjukehus vart vedteke i styret i helse Førde i styresak 093/2018 den 23. november 2018.

Styret i Helse Vest følgde opp med godkjenning og løyve til investering i styresak 136/18 den 11. desember 2018 med følgjande vedtakspunkt:

1. *Styret i Helse Vest RHF godkjenner forprosjekt Nye Førde sjukehus.*
2. *Kostnadsramma blir sett til 1,64 milliardar i 2018 kroner.*
3. *Helse Førde må sikre at prosjektet er organisert og styrt slik at utbygginga kan gjennomførast innan kostnadsramma og med forventa kvalitet.*
4. *Helse Førde må ved behov gjere naudsynte justeringar undervegs i prosjektperioden.*
5. *Helse Førde må jobbe vidare med samt sikre seg at ein tar ut nødvendige driftsmessige effektar som bidreg til framtidig økonomisk og finansiell berekraft*

Helse Førde vedtok å starte samhandling mot eit Livabygg i åtte etasjar i styresak 020/2020 den 23. mars 2020 med følgjande vedtakspunkt:

1. Styret gjev administrerande direktør løyve til å arbeidet vidare med løysingar som optimaliserer Alternativ 3 for Nye Førde sjukehus.
2. Styret ber administrerande direktør utarbeide planar for reduksjon av prosjektet tilsvarande 70 millionar kroner.
3. Styret ber administrerande direktør gjennomføre ein forenkla KSK (Ekstern kvalitetssikring av konseptval) for Alternativ 3 for Nye Førde sjukehus.
4. Kostnadsmål for alle delprosjekta i Nye Førde sjukehus er 1 803 millionar i 2020 kroner.
5. Kontrakt for bygging av Livabygget skal leggast fram for styret til endeleg godkjenning.

Administrerande direktør gjennomførte ein forenkla KSK-gjennomgang av alternativ 3 som då innebar eit Livabygg i åtte etasjar (nybygg for somatikk), og rapport låg føre i mai 2020.

KSK-rapporten stadfestar alternativ 3 som eit rett vegval, men peikar på moglege overkapasitet innan senger og poliklinikkrom. Kapasitet på senger var avgjerande i samband med planlegging av Livabygget og påverkar kostnadene i prosjektet. Kapasitet på poliklinikkrom har ikkje den same kostnadskonsekvens, og må gjennom nye vurderingar før ombygging av Svanabygget tek til om nokre år.

Rapporten peika elles på at det var viktig å legge vekt på OU-prosessar for å hente ut framtidige driftsgevinstar både i det nye og det ombygde arealet, og konkluderte med at Helse Førde hadde bereevne for ei total investering på 1,803 milliardar 2020-kroner.

Investeringsramma for Nye Førde sjukehus blir årleg indeksjustert for attståande investering i samsvar med deflator for statsbudsjettet. Frå 2020 til 2021 utgjer det for Nye Førde sjukehus 33 millionar kroner. Den vedtekte ramma prosjektramma frå forprosjektet i 2018 er med dette deflatorjustert til $1733+33=1766$ millionar i 2021-kroner.

Kommentarar

Det vart ved utgangen av 2019 gjort eit tilbakeblikk for å sjå om utviklinga frå 2015 og fram til i dag var i samsvar med framskrivingsmodellen som vart nytta i forprosjektet. Det overordna biletet vi såg var at utviklinga hadde gått raskare enn føresettt innan ein del område, dette gjaldt mellom anna reduksjon i liggedøgn. I det store biletet var det likevel små endringar i høve dei framskrivningane som låg til grunn for forprosjektet som vart vedteke i 2018. For utforming av bygg vart derfor behovet definert som uendra, og romprogrammet frå forprosjektet kunne nyttast slik det låg til grunn i forprosjektet

Samhandling med Veidekke starta etter styremøtet 23. mars 2020 mot eit kostnadsmål for heilskapen på 1,803 milliardar. Veidekkes innleide kalkyle før samhandlinga starta, var eit totalprosjekt på 1,980 milliardar i 2020 kroner. Fram mot sommarferien 2020 arbeidde Veidekke med hovudgrep for å ta ned kostnader gjennom arealreduksjonar og tekniske løysingar, og kalkylen var basert på arealprisar. Geometrisk utforming av bygget vart låst 26. juni 2020, og bygget kunne då kontrollreknast for jordskjelvlaster og detaljkalkyle vart etablert. Etter sommarferien varsla Veidekke om kostnadsauke i høve til kalkylen før ferien, og 23. oktober leverte Veidekke ny komplett kalkyle. Helse Førde gjennomførte ein uavhengig revisjonsgjennomgang og vurdering av kalkyle frå 23. oktober. Med basis i denne rapporten vart Veidekke 22. desember utfordra til å sjå gjennom risikoar i prosjektet og spisse tilbodet

sitt. Den 12. januar mottok Helse Førde eit slutttilbod på 680 millionar frå Veidekke, og denne prisen er kontrollert opp mot og jamført med kostnader i andre sjukehusprosjekt. Veidekke sin pris er med dette avklara, men det står att arbeid med kvalitetssikring av kontraktsdokument.

Utover hausten 2020 vart det klart at kostnadsmålet for samhandlingsprosessen ikkje var råd å nå. Det vart gjennomført ei «koronavennleg» samling med over 70 personar frå driftsorganisasjonen som skulle kvalitetssikre løysingane slik dei no låg utarbeidde for heilskapen i prosjektet. Vidare vart det drøfta gjennom prioritering av 45 arbeidspakkar i Svanabygget. Samlinga gav tydeleg svar på at Livabygget i åtte etasjar er rette valet for Helse Førde vidare, sjølv om vi ikkje greier å skape økonomisk handlingsrom og Svana 3 og Svana 4 må utsetjast på ubestemt tid. Det kom likevel tydeleg fram at nokre av arbeidspakkane i Svana 3 hadde så store kvalitative og økonomiske gevinstar at desse burde ein prioritere å gjennomføre.

Endring av omfanget i Livabygget har medført ei restrukturering av delprosjekta som er definerte inn i Nye Førde sjukehus. Vi har no følgjande delprosjekt:

1. Dagabygget, nybygg for psykisk helsevern, er bygningsmessig ferdigstilt.
2. Infrastruktur og flaumvern
3. Livabygget, nybygg for somatikk i åtte etasjar
4. Svana 1, ombygging trinn 1, må gjennomførast for samankopling mot Livabygget
5. Svana 2, ombygging trinn 2, prioriterte område som er avgjerande for funksjon
6. Svana 3, ombygging trinn 3, arbeidspakkar med kvalitative og økonomiske gevinstar

Det var i 2015 utarbeidd ein bygningsmessig verksemdsplan, der planar for vedlikehald var samordna med dei arbeida som var planlagt inn i Nye Førde sjukehus. Den bygningsmessige verksemdsplanen omfatta alle geografiske plassar der Helse Førde hadde operativ drift. Planen har vore følgd opp i tida etter 2015 med årlege investeringar og vedlikehald. Hausten 2020 vart det gjennomført ein fornya gjennomgang med vurdering av teknisk tilstandsgrad for alle bygga Helse Førde eig. Denne viser at investeringane og vedlikehaldet har vore tilstrekkeleg til å halde oppe tilstandsgraden på bygg og tekniske installasjonar.

Det er i den økonomiske langtidsplanen sett av investerings- og vedlikehaldsbudsjett som skal kunne dekke vedlikehalds- og investeringsbehov som ikkje inngår i Nye Førde sjukehus. Desse tiltaka må prioriterast saman med øvrige behov i Helse Førde i åra som kjem.

Prosjektet må jobbe fram vidare detaljar knytt til ein kuttplan som kan setjast i verk dersom det oppstår kostnadsoverskridingar, eller at bereevna til Helse Førde sviktar. Ein slik reserveplan må vere på minst 70 millionar.

Når administrerande direktør no signerer kontrakt for Livabygget og Svana 1, vil kuttplan for prosjektet vere operativ for styret fram til arbeid med Svana 2 blir starta opp. På det tidspunktet vil usikkerheit knytt til Livabygget og Svana 1 vere redusert.

Det er gjennomført ei anskaffing der det ikkje har vore direkte priskonkurrans på byggearbeida, men det er konkurrert på timeprisar, påslagsprosentar, kompetanse og oppgåveforståing. Det er derfor gjennomført kontrolltiltak for å verifisere at vi har ein konkurransedyktig og marknadsorientert pris.

Det er gjennomført to kontrolltiltak for å vurdere prisnivået:

1. Uavhengig revisjon med gjennomgang av detaljkalkylen
2. Innhenting av referanseprisar frå Sjukehusbygg for ti sjukehusprosjekt

Vurderingane er i stor grad knytt til det nye Livabygget, då ombyggingsarbeida er svært vanskeleg å samanlikne med andre prosjekt. I høve til revisjonsrapporten så er prisen på Livabygget no ca. 2 prosent over potensialet som vart identifisert i rapporten.

Helse Førde har fått tilgang på statistikk frå Sjukehusbygg, og har på dette grunnlaget samanlikna Livabygget med ti andre norske sjukehusprosjekt. Det er svært vanskeleg å samanlikne prosjekt, og det er gjennomført normalisering med både tillegg og frådrag slik at kostnadene skal vere mogeleg å jamføre. Prisen for Livabygget, som er kontrollert opp mot andre sjukehusprosjekt, er 50 600 kroner per kvadratmeter eks mva. Dette inkluderer forprosjektkostnader og byggherrekostnader for administrasjon. Konklusjonen på denne samanlikninga er at Livabygget er konkurransedyktig prisa.

I vedlegg 3 til styresaka er det utarbeidd eit eige dokument som syner detaljar i prisar og dei vurderingane som er gjennomført, men denne informasjonen må av konkurransemessige omsyn skjermast frå offentleggjering.

Helse Førde gjennomførte hausten 2020 ei intensjonskunngjering for å trygge at det låg føre ei gyldig anskaffing for bygging av Livabygget i åtte etasjar.

I samband med intensjonskunngjeringa vart anskaffinga klaga inn for KOFA. Klagenemnda kom til at klagen «avvises som uhensiktsmessig for behandling, jf. klagenemndsforordning § 9».

I samband med handsaming av klagen var det oversendt omfattande dokumentasjon med skildring av prosess og innhald i prosjektet til KOFA. Prosjektet som no er utvikla med Livabygget i åtte etasjar, Svana 1, Svana 2 og Svana 3, er i samsvar med dokumentasjonen som var sendt KOFA. Prosjektet har ikkje endra seg med utforming og omfang, men kostnadene er noko redusert. Administrerande direktør meiner Helse Førde har ei gyldig anskaffing og kan teikne endeleg kontrakt.

Den forenkla KSK-rapporten stadfesta våren 2020 at Helse Førde hadde bereevne for eit prosjekt med ei ramme på 1,803 milliardar 2020 kroner. Det er gjennomført oppdaterte økonomiske framskrivingar som tek omsyn til årsresultat for 2020, og anna oppdatert kunnskap. Den økonomiske langtidsplanen viser at Helse Førde har bereevne for ei investeringsramme på 1,873 milliardar 2020 kroner. Av denne summen er ca. 500 millionar brukt i dei gjennomførte arbeida med forprosjekt, samhandling, Dagabygget, flaumsikring, parkering og infrastruktur.

Reservemargar i dei etablerte budsjetta for delprosjekta som skal gjennomførast i åra framover er totalt 70 millionar. Livabygget i åtte etasjar er første delprosjekt som blir starta opp i det vidare arbeidet, og utgjer ein vesentleg del av investeringa. Føretaket har for dette prosjektet ein samhandla kontrakt der entreprenør har stort eigarskap til delprosjektet som er utvikla.

Det er planlagt ei trinnvis gjennomføring for dei to påfølgande delprosjekta, og dette gjev administrerande direktør tryggleik for økonomisk kontroll på gjennomføringa. Helse Førde skal utarbeide ein reduksjonsplan på 70 millionar, og denne reduksjonsplanen må opp til ny vurdering når Livabygget nærmar seg slutføring.

Konklusjon

Det er gjennom åra frå 2018 og fram til no gjennomført omfattande utviklings- og optimaliseringsarbeid, og driftsorganisasjonen har lagt ned ein stor innsats for å finne eit framtidsretta prosjekt for Helse Førde.

I samhandlingsprosess med Veidekke frå mars 2020 er areal redusert og tekniske løysingar optimalisert. Løysinga som no ligg inne i prosjektet, gir oss eit svært arealeffektivt og kostnadseffektivt prosjekt.

Helse Førde har gjennomført ein uavhengig gjennomgang av tilbodet frå Veidekke, og prisane i tilbodet er i tillegg samanlikna med prisstatistikk for ti samanliknbare norske sjukehusprosjekt. Konklusjonen er at tilbodet frå Veidekke er marknadsorientert og konkurransedyktig prisa.

Nye Førde sjukehus har frå forprosjektkalkylen og alle etterfølgjande kalkyleoppstillingar mangla minst 70 millionar for å løyse prosjektet innanfor investeringsramma frå 2018. Hausten 2019 var det i tillegg lagt inn i prosjektet ei målsetjing om å løyse eit kontorbehov som representerte ytterlegare 70 millionar.

Livabygget i åtte etasjar er ei løysing som har brei tilslutnad i organisasjonen. Løysingar og kostnader er kvalitetssikra i ein omfattande prosess, og det vil vere svært vanskeleg å finne eit betre alternativ enn det som no er utvikla.

Administrerande direktør rår til at Nye Førde sjukehus blir gjennomført innanfor ei total kostnadsramme på 1,873 milliardar 2020 kroner. Helse Førde har bereevne til ei slik justering av investeringsramma utan auka låneopptak frå HOD.

Det er planlagt ei trinnvis gjennomføring på dei tre neste delprosjekta, og dette gjev administrerande direktør tryggleik for økonomisk kontroll på gjennomføringa. Det skal utarbeidast ein reduksjonsplan på 70 millionar, og denne planen må opp til ny vurdering når Livabygget nærmar seg slutføring.

Administrerande direktør rår til å slutføre kontraktstinging med Veidekke og signere kontrakt for å gjennomføre Livabygget i åtte etasjar.

Vedlegg

1. Endringsoppstilling i høve til forprosjekt
2. Forenkla KSK frå mai 2020
3. Vurdering av prisnivå i tilbod frå Veidekke (unnateke offentlegheit)

4. Teikningsbok Livabygget
5. Teikningsbok Svanabygget